

MODLITBA MALÉHO PRASÁTKA

Pane,
jsou mi k smíchu
s těmi svými zdvořilostmi!
Ano, chrochtám.
Chrochtám a funím.
Chrochtám, protože chrochtám.
A funím, protože nemohu jinak.
Mám jim snad ještě děkovat,
že mě krmí, sby mě dali do sudu s lákem?
Proč jsi mě udělal tak jemným?
Jaký to uděl!
Pane,
nauč mě říkat amen.

MODLITBA MOTÝLA

Pane,
kde jsem to jen přestal?
Ach ano, ta květina, to slunce.
Díky! Tvé stvoření je krásné!
Ta vůně růží!
Kde jsem to jen přestal?
Kapka rosy
žene lilii oheň radosti do srdce.
Chtěl jsem přece ...
Už nevím.
Vitr mi namaloval na křídla
své fantazie.
Fantazie...
Kde jsem to jen přestal?
Ach ano, Pane,
chtěl jsem ti něco říci:
amen.

K A L E N D Á R I U M

- 3. sv. Františka Xaverského, kněze
- 6. sv. Mikuláše, biskupa
- 7. 2. neděle adventní
- 8. slavnost Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu
- 13. sv. Lucie, panny a mučednice
- 14. 3. neděle adventní
- 21. 4. neděle adventní
- 25. slavnost Narození Páně
- 26. svátek sv. Štěpána, prvomučedníka
- 27. svátek sv. Jana, apoštola a evangelisty
- 28. svátek Svaté Rodiny, Ježíše, Marie a Josefa
- 31. sv. Silvestra, papeže

POVÍDKA NA PROSINEC

Vánoční host /podle J. Gordona/

Dva dny před vánocemi - v New Yorku! Vyšel jsem na ulici a rozhlédl se. V těchto končinách Manhattanu jsem se nikdy necítil doma. Ale chodil jsem sem za svými přáteli antikváři - říkal jsem jim "sedm lovečů knih". Vždycky pro mě schovávali knihy, které mě zajímaly, a já jsem je při každé cestě do New Yorku navštívil a vyzvedl si u nich své poklady. I teď jsem vycházel ze dveří jednoho z nich, pod paždí svíraje cenný balíček.

Na ulici nebylo mnoho lidí, začínalo se stmívat. Ve vzduchu visel sníh.

Přidal jsem do křiku, chtěl jsem se co nejdříve dostat z těchto nehostinných ulic. Na příští křižovatce jsem si všiml malého chlapce, který nesl vzhledem ke své postavě obrovský stromek.

"Kam tě ten strom vleče?" zažertoval jsem.

Chlapec se na mě podíval velkýma modrýma očima odhodlaně, téměř vzdorně, nic neřekl a snažil se lépe obejmut kmen stromku. Přitom mu zpod paždí vyklouzla velká bílá krabice z tvrdého papíru a upadla na chodník. Okamžitě položil stromek, dřepl si, a opatrně potřásl krabicí. Zřejmě ne-/slyšel nic podezřelého, protože s úlevou zvedl sárček i krabici a zároveň se mnou přešel ulici. Na druhé straně mu začala krabice zase padat.

"Chceš, abych ti kousek pomohl?" nabídl jsem se mu.

Mlčky přikývl.

"Kam to stěhuješ?"

Jmenoval ulici na druhém konci městské čtvrti.

"Tam bydlíš?" zeptal jsem se.

"Teta - a strýc," řekl, "my jsme dřív bydleli tady kousek, maminka a já."

"A maminka už nežije?"

Zavrtěl hlavou.

Vzal jsem stromek do levé ruky. Chtěl jsem tomu asi šestiletému mladému muži, který šel po mé previci, být co nejbliž.

"A to ti tvoji příbuzní nemohli koupit stromek někde blíž?"

"Oni žádný nechtějí!" vyhrkl. A pak jsem se dověděl celé jeho trápení: "Ale já ho chci, vždycky jsme měli stromek a já si pamatuju, kde jsme ho s maminkou kupovali. Ať si myslí co chtějí! Prostě si ho postavím do pokoje. A v obchodáku jsem našel koule skoro tak krásné, jako byly ty naše."

Vzhlédl ke mně, čekal, co odpovím. Protože jsem mlčel, řekl: "Děkuju. Už si ho zase ponesu."

"Ale já mám času dost," řekl jsem. "Autobus mi jede až zítra ráno."

"Takový žlutý? Ty znám. Vím, odkud jezdí žluté autobusy. Jedete daleko?"

"Na venkov. Dost daleko. U nás v lese už je sníh. Tam bydlím, moje žena a já."

"Máte tam srnky? Moje maminka mi vyprávěla, že malé děti věří, že Ježíšek rozváží dárky na saních tažených srnkami. Ale já už nevěřím, že dárky nosí Ježíšek, maminka říkala, že na to už jsem velký. Ale srnky jsou, občas si je kreslím do bloku."

"Hodně kreslíš?"

Přikývl.

Stále častěji jsme museli rozhovor přerušovat. Potkávali jsme čím dál víc lidí. Občas se pozastavili nad mým stromem, ale chlapec šel nevzrušeně dál. Ulice byly stále širší a přepychovější.

"Tvoji příbuzní asi často nejsou doma," napadlo mě.

"Jsou herci. Tady jsou na tři měsíce, a pak se vrátí do Hollywoodu."

"Půjdeš s nimi?"

Krátce na mě pohlédl, pak řekl: "Nechce se mi."

Dovedl mě k luxusnímu hotelovému domu. Otevřel dvěře a zamířil k výstahu. Nerozhodně se na mě podíval.

"Chcete jít nahoru?"

"Hej, Sonny!" zavolal na něj vrátný, černoch s velkými ústy plnými bílých zubů, a zakoulel očima, "co se děje?"

"Co by. Nic. Mám hosta," řekl chlapec odměřeně, jako to viděl u dospělých. Hlava vrátného se zasmála a zmizela ve svém okénku. V osvětleném výtahu, kam jsme se s našim smrčkem namsčkeli, jsem si chlapce mohl lépe prohlédnout, ale on sklonil hlavu. "Nejsem Sonny. Jmenuju se Tomáš A. Bishop. To A. znamená Artur." Přitom zvedl hlavu, a já jsem teď viděl, jak jeho jasně modré oči vzhlížejí plny očekávání zpod blondatých vlasů k cizímu muži, který nesl jeho vánoční stromek.

"Já jsem Viktor Graham," řekl jsem. Přikývl.

Výtah se zastavil. Přešli jsme chodbu. Když lovil z kapsy klíč na nekonečně dlouhém řetízku, měl jsem čas přečíst jméno na dveřích. V plechovém rámečku tam byla zasunuta vizitka herce nikoli neznámého, který hostoval v New Yorku. Věděl jsem to, jako divadelní kritik jsem to prostě musel vědět.

Tomáš zatím rozevřel a položil svou krabici na stůl v přední. Potom mi vzal stromek a opřel ho o šatník. Rozhlížel jsem se kolem sebe. Mezi předními a obývací halou nebyly dveře. Byt byl moderní, ale chladný a neosobní.

"Nechcete si chvíli odpočinout?" nabídl mi Tomáš. "Cesta byla dost dlouhá. Mně to nevedilo, já jsem zvyklý."

Teď, když byl stromek v bezpečí, mu bylo víc do řeči.

"Já jsem zvyklý chodit pěšky," odpověděl jsem, "protože bydlím na venkově a mám daleko do vesnice."

"Ukážu vám ty koule!" navrhl. Přinesl krabici, sedl si ke mně a opatrně ji otevřel. Nebyly to obyčejné skleněné koule, v jejich dutinách byly květiny, zvířata, dokonce celé krajinky.

"Drahé, co?" zeptal jsem se.

Kývl, láskyplně se na ozdoby díval a říkal: "Měli jsme ještě hezčí, a zvonečky, které zvonily, a trpaslíky a muchomárky..."

"A kam se poděly?"

"Všechny vyhodila."

"Kdo, teta?"

Opět kývl a opatrně krabici přikryl zase víkem. V tom okénku bylo na chodbě slyšet dveře od výtahu, v zámku zaharašil klíč a předními do haly prolétlo cosi černobílého, obrovského, zavrčelo to, opřelo se mi to předními tlapami o ramena. Seděl jsem jako přikovaný.

"Miky, Miky, dej pokoj, jďá!" křičel můj malý kamarád a pověsil se psu na obojek. Neměl však dost síly, aby ho odtáhl, a to už jsem slyšel hlas Tomášova strýce: "Co se to tu děje? Co tu chcete? Co tě to napadlo, Tomáši, puštěť sem cizí lidi!"

"Okamžitě pošlete toho psa pryč," odpověděl jsem mu podrážděně.

"Jak se sem dostal ten smrk?" tázala se dáma, Tomášova teta, šihlá, elegantní blondýna.

V tom rozruchu vypadla Tomášovi krabice z rukou a otevřela se. Teď se zoufale obrátil ke svému strýci a křičel: "Ty, podívej se! Rozdupal jsi moji nejkrásnější kouli!"

"Miky!" zavolala dáma a pes mě konečně puštil. Zůstal však stát opodál a nedůvěřivě mě pozoroval, takže jsem se neodvažoval pohnout.

"Dovolíte, abych vám vysvětlil, proč jsem tady?" zeptal jsem se poněkud jízlivě a vstal. Pes zase začal vrčet.

Několika slovy jsem vylíčil své seznámení s Tomášem; dáma se při tom na něj rozlobeně dívala.

"Řekli jsme ti přece jasně, že v tomhle cizím bytě nechceme žádný vánoční stromek. Pochop konečně, že se svět netočí kolem tebe. Tvoje matka tě prostě..."

"Lauro, nech to teď!" řekl muž, protože viděl, jak chlapec sevřel pěsti.

Byl bych se měl rozloučit, ale teď to najednou nešlo. Bylo mi chlapce líto. Navíc jsem chtěl nějak vymazat tu trapnou příhodu se psem. Sáhl jsem do náprsní tašky a podal herci svou vizitku.

"Viktor Graham," zamumlal. Pak mě jméno zopakoval: Viktor Graham? Cože? Copak vy jste... Přektav si, Lauro, tohle je pan Graham, který o naší

hře před pár dny psali!"

Najednou byli oba jako proměnění. "Prosím, odložte si!" - "Plece hned nepůjdete!" - "Udělejte nám tu radost a sedněte si s námi na chvíli. Co vám mohu nabídnout?" spustili oba najednou, zatímco Tomáš využil změny situace a odnesl svou vzácnou krabici do bezpečí.

Chvilí poté jsme seděli v pohodlných kožených lenoškách. Manželé se snažili seč mohli, aby se přede mnou ukázali v lepším světle. Mluvili o náročných pracích v divadle, o neštěstí, které se stalo Tomášově matce, takže teď mají "na krku ještě tohle", že na Štědrý den hrají v odpoledním představení a pak musí jít na večírek. "A na první svátek vánoční máme sami čtyřicet hostů - co se stromkem?"

"Tomášova matka tragicky zahynula?" zeptal jsem se tiše.

"Ano, srazilo ji auto. Přecházela, kde neměla. Vůbec si dělala co chtěla, ten kluk je po ní. Vůbec si neumíme představit, co s ním přes svátky uděláme. Byt je malý..."

Tomáš právě s výrazem vítěze stěhoval strom halou do svého pokojíku.

"Moment, Tome, ten stromek nemůžeš postavit do svého pokoje. Jednak je tam málo místa a pak - při večíрку tam bude šatna hostů."

"Ale já ho chci!" Najednou ke mně Tomáš přiběhl a vrhnul se mi kolem krku. Posadil jsem si ho na klín a hladil ho po vlasech. Nechal si to líbit. Plakal.

"Půjďte mi ho na svátky," navrhl jsem. "Budete mít o starost máň a moje žena bude určitě ráda. Bydlíme na venkově, sami dva. Odjíždím zítra."

Tomáš zvedl hlavu a pohlížel na mě. "Do lesa?" ptal se bez dechu.

"Pojedete do lesa? Ukážete mi srnky?"

Přikývl jsem. Manželé se na sebe podívali. Mladá žena chladně pohlédla na Tomáše. Určitě neměla příliš ráda děti. Vůbec působila velmi chladně a málo lidsky.

"Bylo by to pro nás velkým ulehčením," řekl její manžel. "Až to všechno skončí, přijedeme si pro něj, abyste nemusel jezdit dvakrát."

Dal jsem jim telefonní číslo a adresu.

Tomáš mě pevně chytil za paži. "Půjdeme - hned teď?" ptal se netrpělivě. "Ale musím vzít s sebou ty koule ... a stromek, vejde se stromek do autobusu?" Už měl zase na krajíčku.

"Stromek ne, ale jestli mi pomůžeš, přineseme velikánský smrk od nás z lesa," řekl jsem. "Hned zítra odpoledne!"

Tomáš zářil. Blondýna se na něj podaračeně podívala. Pak se roztomile obrátila ke mně: "Kdy vám jede autobus? Mohl byste se pro něj zastavit?"

Smluvili jsme se na druhý den ráno. Pozvali mě také, abych v příštím roce přišel na některý z jejich večírků jako čestný host.

Bezmyšlenkovitě jsem přikývl. Hlavou se mi honily jiné starosti. Co na tohle překvapení řekne moje žena? Hned ráno jí musím zavolat. Třeba zrovna Tomáš bude pro ni to pravé.

Myšlenky na Doris mi nedaly spát. Stále znovu jsem přemýšlel, co jí řeknu.

Ráno jsem ze svého hotelového pokoje objednal hovor. Zatímco jsem čekal, představoval jsem si, co asi zrovna dělá. Můj telefon vedle postele zazvonil. Teď zvoní i u nás v hale. Doris zvedá sluchátko ... "Ty, Viktoro? Co se děje? Přijedeš snad! - No jistě, přijedu ti autem naproti, k poště. - Cože? Někdo, s tebou přijede? Ale proč? Cizí člověk na svátky ... Ze je jiný? - Vánočku a cukroví? No, jak myslíš ... A kde ten pán bude spát? V zeleném pokoji pro hosty? - Ano, pustím tam topení. Ale stejně, Viktoro.. No dobře, když ti na měm tak záleží ... Tak ve čtvrt na tři. Ahoj."

Ani jsem jí neřekl, že Tomáš není žádný pán, ale šestiletý chlapec. Trochu proto, že jsem se k tomu neodhodlal, trochu proto, že vlastně nebyla příležitost. Nechtěl jsem Doris vyplašit. V duchu jsem jí viděl, jak zamyšleně odkládá sluchátko vedle fotografie čtyřleté tmavovlasé holčičky s copy a velikýma temnýma důvěřivýma očima, která k sobě tiskne medvídku a usmívá se. Před rokem nám zemřela. Lékaři říkali, že i kdyby se uzdravila, nezůstala by bez následků. Chabá útěcha ... Doris se z toho pořád nemohla vzpamatovat. Snad Tomáš ...

Moje naděje v něj ještě vzrostla, když jsem ho pak držel za ruku. Chlapec zářil radostným očekáváním. Když pak přijel náš autobus, chytil mě za ruku a přitiskl ji k tváři. Zhluboka si vzdychl a zasmál se.

Jeden človíček byl šťastný - snad bude i Doris. Moje srdce letělo ještě rychleji než autobus. Co jsme ztratili na dcerku, měl jsem svou ženu snad ještě raději. Viděl jsem před sebou její oči. Jestlipak se v nich zase objeví ta svátýlka, které jsem znal z dřívějších?

Zabíral jsem se svými myšlenkami, Tomáš mě vůbec nerušil. Bez ohledu pozoroval zasněženou krajinu a všechno, co se kolem nás míhalo. Když jsem se ho zeptal, jestli ještě nikdy nikam necestoval, zavrtěl hlavou.

"A co táta, máš tátu?" odvážil jsem se zeptat.

"Nevím, ani ne. Vždycky jsem si myslel, že někdy přijde, že nás s maminkou najde, ale teď..." neodpověděl. Vlastně ani nebylo třeba.

Pak mě najednou chytil za ruku: "Vypadá vaše žena tak jako teta Laura?"

Usmál jsem se na něj: "Ne, je úplně, úplně jiná." Moje odpověď, a ještě víc výraz mého obličej, ho uspokojily.

Při polední přestávce si Tomáš všechny spolucestující získal svou bezprostředností, a i já jsem si znovu uvědomil, jaký je to prima kluk.

Konečně jsme se blížili k cíli. U pošty autobus zastavil. Tomáš vystupoval za mnou, důležitě nesl svůj kufřík. Doris zrovna otvírala kufr auta. Pak se ohlédla a vedle mě uviděla našeho malého hosta. Na chvíli se musela opřít o auto.

Ale to už Tomáš utíkal k ní a křičel: "Paní Grahamová, děkuji vám! Já jsem tak rád, že jsem k vám mohl přijet! Víte, já... moje maminka..." Zpozoroval její oči, zalité slzami. "Něco jsem vám přinesl!" A už klečel na zemi a na sněhu otvíral svůj kufřík. Vytáhl bílou krabici s vánočními ozdobami a čekal, jak se Doris bude tvářit. Když viděl, že se usmívá, vzdychl, naplň úlevou, naplň lítostí, že se loučí se svým pokladem.

Den po vánocích jsem měl dlouhý telefonický rozhovor s New Yorkem. Manželé pochopili překvapivě rychle, že si Tomáše u nás jako hosta chceme nechat několik let. Jen mě požádali, abych to s úřady vyřídil sám.

A Tomáš? Už od prvního dne jsme pro něj byli Viktor a Doris.

Jak číst PÍSMO SVATÉ /4. část/

Už víme, jaký si máme vybrat text, víme, čeho si při četbě máme všimnout, jak máme úryvek "zpracovat", už jsme se v příběhu našli - co dál? Vezměme se do postavy, která je nám blízká, která jedná tak, jak bychom v takové situaci jednali my a podívejme se na celou událost ještě jednou, jejíma očima. Třeba si můžeme příběh převyprávět ještě jednou, tak, jak by jej líčila naše postava, kdybychom se s ní potkali. A nezůstaneme jen na povrchu děje. Neopakujeme jen "co jsem udělal, udělala, co jsem řekl, řekla", ale "své" jednání zhodnotíme - bylo to dobře, mělo to být jiné, lepší, jak se na "mě" dívali ti, kdo byli kolem... Vratme se do současnosti - nestalo se mi někdy něco podobného? Nebyl, nebyla jsem svědkem takového nějaké události? Jak to tenkrát bylo? Odpovídá to příběhu z bible? Pokud ne - co bylo jinak? A jak to vlastně správně mělo být?

Od těchto úvah je pak už velice blízko k tomu, abychom z přečteného /a promyšleného/ textu vyvodili závěry pro svůj život. Jasně si stanovili, jak se v takové situaci máme zachovat, jak se má zachovat křesťan. Vždyt proto čteme Písmo svaté - ne pro ukrácení dlouhé chvíle, ale proto, abychom z něj čerpali rady pro svůj každodenní život.

/Pokračování/

Pamatujete si ještě, co jsme si před rokem řekli o vánočních dárkách? Zopakujme si to několika slovy: Mírou velikosti dárku je míra lásky, se kterou byl darován. A právě to si zaslouží naší vděčnost - že byl darován s láskou. To, jaký je to předmět, není tak důležité. Vždyt sami víte, jak je kolikrát obtížné obstarat věc, kterou bychom chtěli.

Proč vlastně slavíme vánoce?

O vánocích si připomínáme narozeniny Pána Ježíše. Je pravda, že neznáme přesné datum, kdy se v Betlémě Panně Marii narodil, ale to není tak důležité. Podstatné je, že se Kristus narodil, a ne kdy. Proč tedy - zeptáte se asi - právě zrovna na konci prosince? Už první křesťané chtěli společně slavit narození Páně, a tak se domluvili, že to bude v zimě, v době zimního slunovratu. Toto rozhodnutí mělo důvod symbolický i praktický. Symbolický v tom, že kolem zimního slunovratu je noc nejdlejší a den nejkratší, a pak se den začíná prodlužovat, světla přibývá /znáte jistě řadu lidových pranostik o tom, jak se dny prodlužují/. A příchod Syna Božího na svět také znamená příchod světla. I v jedné vánoční koledě zpíváme "slunko spásy světlu vzešlo". Lidé předtím o Bohu věděli dost málo, a nežidovské národy skoro nic. Poznání Otce, které přinesl Ježíš, "osvětluje každého člověka", "dává světlo očím", jak říká Písmo svaté. Kde je světlo, tam je život, radost, všechno se obrací k dobrému. A tohle - světlo, život, radost, dobro - dává světu křesťanství.

A praktický důvod? Pohané vždycky velmi bouřlivě slavili slunovrat a pořádali různé slavnosti, při kterých se opíjeli a nechovali se zrovna nejlépe. Křesťanům bylo jasné, že se těchto slavností nemohou zúčastnovat, že to, co se při nich děje, se Bohu nelíbí. Měli se tedy zavřít každý k sobě domů a mračit se na svět? Křesťanství je přece radostné náboženství. A tak se začali shromažďovat a slavit také - Kristovo narození. A samozřejmě slavili jinak než pohané. Ti hledali dobré jídlo, a pití, zábavu a veselí. Křesťané hledali také radost, ale pravou radost, která pramení z lásky k Bohu a k lidem, lásky, která nemyslí na sebe, ale na druhé. Začali si dávat dárky jako projev své lásky a radosti. Vždycky při tom mysleli na Ježíšova slova: "Co jste udělali jednomu z mých nejmenších bratří, mně jste udělali." Tak vlastně i my můžeme dát Pánu Ježíši dárek k narozeninám - zprostředkovaně skrze své nejbližší a přímo modlitbou, poděkováním za to, že vůbec můžeme slavit vánoce.

Tak slavme - v radosti a pokoji!

A H O J I